

Forslagsstillernes Mening, men ogsaa fordi Ordene i og for sig — jeg siger det naturligtvis med alt Forbehold, naar jeg staaer over for en Mand med den Autoritet, som den højtærede Justitsminister — ikke efterlade nogen Tvivl om, at jeg har Ret. Der er jo i § 776 ligesom i § 269 Tale om 3 Tilfælde, i hvilke Vidnet kan faa Lov til at afgive en Forsikring paa Ære og Samvittighed i Stedet for Eden. Det første er dette, at Vidnet *ikke* hører til et Trossamfund, for hvilket der haves en lovbestemt Edsformular; derom er ingen i Tvivl. Og det sidste Tilfælde er det, hvor Vidnet overhovedet ikke har nogen religiøs Tro — heller ikke derom drejer Striden sig. Den drejer sig om det mellemste Tilfælde, det, hvor Vidnet „erklærer, at det ifølge sin religiøse Tro ikke tør aflægge Eden“. Jeg ser ikke rettere, end at det netop under Hensyn til de 2 andre Led maa omfatte de Mennesker, der høre til Trossamfund, for hvilke der findes en Edsformular. Jeg kan ikke forstaa dette anderledes, og det er, som sagt, utvivlsomt Kommissionens Mening. Jeg tror ogsaa, at Flertallet i denne Sal forstaaer det ligesom jeg, og ikke mindst Flertallet af Lægmænd, derom har jeg faaet tilstrækkelige Udtalelser underhaanden. Det forekommer mig ogsaa, at den højtærede Minister selv var inde paa, at et saadant Tilfælde maatte falde ind derunder, thi han sagde jo, at selv erklærede Fritænkere, der udtalte, at de slet ikke troede paa Eden, selv om de ogsaa udvortes hørte til Folkekirken, dog kunde slippe for Eden . . . (*Ministeren: Nej.*) . . . Naa, saa var det maaske en Misforstaaelse af mig eller maaske nærmest en Fortalelse af Ministeren, thi da jeg stenograferede Ordene, er jeg temmelig sikker paa, at de faldt saaledes. Imidlertid faa vi jo nu have hver sin Opfattelse af den oprindelige Paragraf, men hvad der ligger i den, naar man ændrer „Tro“ til „Opfattelse“, kan der i alt Fald ikke være Tvivl om, og jeg tillader mig at henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed specielt derpaa, fordi jeg mener, at mange, som forleden stemte for Afskaffelse af Eden, netop af Frygt for, at alvorligt tænkende og følende Mennesker skulde kunne tvinges til at aflægge Ed, hvor de ikke turde, nu maatte kunne gaa over til Flertallets Standpunkt, naar vi staa med den Affattelse af Nr. 126, som vi gøre, hvorefter der ikke er Tvivl om, at netop den enkelte, selv om han hører til et Trossamfund, for hvilket der er en Edsformular, kan blive fri, naar han, som der

staaer i Paragraffen, erklærer, at han ifølge sin religiøse Opfattelse ikke kan aflægge Ed. At der derved kommer en Forskel frem mellem dem, der erklære dette, og dem, som ikke erklære det, er ganske sandt. Men jeg ser ikke nogen stor Ulykke deri. Naar den højtærede Minister antydede, at han kunde gaa ind paa at begrænse Edens Aflæggelse i Politisager, tror jeg heller ikke, dette fra Udvalgets Side vil møde nogen Modstand. Det har ikke været fremme under Udvalgets Forhandlinger, men jeg har selv næret en lignende Tanke og vil derfor blive meget tilfreds ved at se den højtærede Minister komme frem med Forslag i saa Henseende. Helt at gaa bort fra det af Kommissionen foreslaaede og vende tilbage til den nuværende Tilstand, som den højtærede Minister antydede, hvorefter ingen kan blive fri for at aflægge Ed, hvad enten han tror eller ikke tror, vil jeg for mit Vedkommende ikke være med til.

Ændringsforslaget under Nr. 114, som den højtærede Minister i Gaar sluttede med at imødegaa, er af Udvalget taget tilbage, idet Spørgsmaalet saa vil kunne komme under fornyet Overvejelse mellem 2den og 3die Behandling.

Formanden: Ændringsforslaget under Nr. 114 er taget tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold.) Det er da bortfaldet.

Slengerik: Den højtærede Minister udtalte, at der var nogen Forskel paa Anvendelse af Eden i den borgerlige Retspleje og i Strafferetsplejen, og jeg er selvfølgelig nødt til at indrømme, at nogen Forskel er der. Man kan vel i al sin Almindelighed sige, at den borgerlige Retspleje gaar ud paa at skaffe den enkelte hans Ret, hvorimod Strafferetsplejen vel nærmest har til Formaal at skaffe Samfundet Ret imod den, der har forbrudt sig imod det paa en saadan Maade, at Samfundet har Føje til at straffe vedkommende Forbryder. Jeg skal med Hensyn til dette sidste sige, at jeg vilde foretrække, at maaske baade en og to og tre skyldige slippe fri for Straf, fremfor at et eneste Menneske bliver ledet i en stærk Fristelse til at aflægge falsk Ed. Jeg anser absolut det sidste for værre end det første. Jeg indrømmer, at der, hvad Spørgsmaalet om Ed angaar, kan være nogen Forskel mellem borgerlige og kriminelle Sager, men jeg maa dog tillade mig at hævde det som det vigtigste Stand-